

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Exegeticus Ad Librum III. Decretalium Gregorii
IX. Contractus in specie secundum rubricarum ordinem
exponens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. II. De Deponente, & Depositario, & Depositi objecto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63816)

pro tempore moræ condemnetur l. 25. habet, nisi usuræ in stipulationem deductæ sint l. 3. C. de usur.

§. II.

De Deponente, & Depositario, & Depositæ objecto.

S U M M A R I A.

7. Deponere potest, tam bona, quam mala fidei possessor. 8. Depositarii esse possunt, qui usu rationis pollent, dolique capaces existunt, sequæ per contractum obligari valent. Quomodo hoc procedat in pupillo, Religioso, & Prælato, itidem hic declaratur. 9. Res non tantum mobiles, sed immobiles quoque deponi possunt. 10. 11. Proponuntur duæ Objectiones subjunctis nostris Resolutionibus. 12. Quæ rebus depositis accedunt, citra expressam conventionem non censentur deposita. 13. Cista deposita res omnes in illa contentæ censentur deposita.

7 **D**Eponere possunt non tantum, qui rei deponendæ domini sunt, aut eam bona fide possident, vel ejus administrationem habent, sed etiam ii, quorum possessio mala fide vitiata est, ut sunt fures, prædones, cum enim in hoc contractu dominium, aut usus rei non transferatur, haud implicat, quin prædicti quoque mala fidei possessores res aliis ereptas deponere possint, eo effectu, ut depositarium actione depositi convenire queant, quia, ut ait Marcellus libro sexto Digestorum, relatus ab Ulpiano in l. 1. §. 39. ff. b. t. si prædo, vel fur deposuerint, recte depositi agent, nam interest eorum, eò quod teneantur. Scilicet domino rem interversam restituere.

8 **D**epositarii esse possunt, qui usu rationis pollent, & doli capaces sunt, sequæ contrahendo obligare possunt. Pupillus tamen, qui sine autoritate & consensu tutoris depositum suscepit, actione depositi non aliter tenetur, quam si pubertati proximus fuerit, & doli capax extiterit. cit. l. 1. §. 15. imò, si do-

lus etiam non intervenierit, factus tam sit locupletior ex re deposita, actio in eum datur. cit. §. De Religiosis id juris est, quod sine Prælati consensu minus depositarii suscipere nequeant, eò quod obedientiæ voto contrahere, & se obligare impediuntur, quod si tamen sine superiorum venia alterius rem in suam custodiam, & fidem receperint, deponenti haud aliter prospectum erit, quam, si probet, rem depositam in utilitatem Monasterii conversam fuisse, quo probato, Monasterium ex contractu sui Religiosi tenetur, & actione depositi efficaciter conveniri potest; ex ratione, ne cum alterius jactura locupletetur. l. 14. ff. de condict. indebit. secus non, tamen si res deposita dolo, aut culpa ipsius Religiosi perierit. Quod eatenus etiam in Prælato procedit, ut Monasterium ex contractu depositi ab ipso suscepti, non obligetur, præterquam, si intervenierit consensus Capituli, aut à deponente probatum fuerit, Ecclesiam ex re, apud Prælatum deposita, utilitatem percepisse, Magnif. P. Schmier

hh.

lib. 3. tract. 3. cap. 3. num. 108. & seqq.
P. Verani ad b. t. n. 6.

9. Res omnes, quæ custodiam recipiunt, objectum depositi in specie, & sequestri constituunt; nec distinguimus inter res mobiles, & immobiles, cum æquè istæ, ac illæ alterius custodiæ (id quod de substantia depositi est per l. 186. ff. de V. S.) commendari possint, l. 11. ff. de peric. & commod. rei vendit. sicut & sequestrari, quod etiam AA. fatentur, non quidem eo fine, ut cura & custodia habeatur contra fures, & prædones, ne auferant, cum res immobiles auferri nequeant. §. 2. Inst. de usucap. sed ut defendantur contra violentos possessores, aut ne corrumpantur, aut minuantur, v. g. ne januæ, aut fenestræ ædium infringantur, aut in prædiis rusticis plantæ evellantur, arbores frugiferæ excidantur &c. prout exemplificat P. König b. t. num. 12.

10. Dices I. Res immobiles non possunt poni: ergo neque deponi. Resp. licet communiter, & à potiori terminus deponere sumatur pro positione de manu in manum, quia communiter res mobiles custodiæ aliorum committi solent, certum tamen est, quod deponere accipi possit pro tradere, res autem immobiles tradi solent, quando transfertur earum dominium. l. 8. ff. de act. empt. Et inde solvitur aliud argumentum, quod AA. opponere solent, videlicet, quod nullum in toto jure rei immobilis depositæ exemplum reperitur, nec uspiam fiat mentio, passim verò rerum mobilium depositarum: quod subinde argumento est, rerum immobilium depositum à LL. non agnosci. Resp. etiam exempla legum non esse mensuram legum, quali ultra se non

extendant, cum desumantur ex iis, quæ regulariter & frequentius contingunt. Ne quid dicam, de sequestro, quod haud infrequenter in rebus immobilibus decerni solet.

Nec etiam illud nos terret, quod 11 objiciunt, custodiam rei immobilis, si gratis committatur, abire in speciem mandati per l. 5. §. 4. ff. de præscript. verb. Resp. posse quidem abire in mandatum, non tamen semper debere, sed hoc ex intentione, & sine contrahentium desumendum esse: si enim deponens nudam custodiam demandet, erit depositum; sin verò aliquod insuper negotium circa rem depositam gerendum committat, mandatum erit. Nec tamen de lana caprina hanc disputacionem esse existima: interest enim scire, ad quam culpam obstrictus sit ille, qui curam rei immobilis in se suscepit: si enim mandatum est, ad levissimam: sin depositum, ad latam duntaxat culpam tenebitur. Magnif. P. König b. t. n. 12.

Quæres I. An ea, quæ rebus depo- 12 sitis accedunt, citra expressam conventionem etiam deposita censeantur? Ita equidem videri posset, paritate desumpta à commodato, in quo accessoria quoque dicuntur esse commodata, tametsi de illis à partibus nihil expressum fuerit per l. 5. §. 13. ff. commod. Verum hanc paritatem nimium quantum claudicare, patet ex l. 1. §. 5. ff. b. t. ubi contrarium expressè his verbis decisum est: Quæ depositis rebus accedunt, non sunt deposita, ut puta, si homo vestitus deponatur: vestis enim non est deposita: nec si equus cum capistro: nam solus equus depositus est. Ad l. 5. cit. ff. commod. Respondeo cum Azorio Inst. Moral. part. 2. lib. 7. cap. 8. latam esse disparitatem in-

ter *Commodatum*, & *Depositum*, dum illud in gratiam, & commodum solius commodatarii, *depositum* verò in gratiam solius deponentis, non sine onere depositarii contrahatur: unde inconveniens non est, ut, quæ commodatum comitantur, vel ad ipsum consequuntur, pro commodatis habeantur cum accessorium non minus, quam id, quod principaliter fuit commodatum, utilitatem adferat commodatario: e contra in *deposito*, cum depositarius nullam ex re deposita utilitatem sentiat, iniquum foret, eandem ad custodiam eorum, quæ rebus depositis accedunt, velle obligare, licet non iuviti demus, in repetitione ipsius rei depositæ, etiam accessoriarum rationem haberi, & utraque eadem actione depositi (non vero sola rei vindicatione ut erroneè scripsit Gregorius Rosignolo *de Contract.* tom. 3. pag. 466. assert. 1. num. 1.) repeti posse per *l. r. §. 24. ff. b. t.* ex ratione in §. *preced.* assignata, quod contractus hic sit *bonæ fidei*.

13 Quæres II. An cista v.g. deposita, res in ea contentæ censentur in simul

esse depositæ? Accursius in *l. r. §. ult. ff. Nautæ, Caupones &c.* distinguit, an res in cista contentæ fuerint depositario exhibitæ, nec ne? priori casu dicit, etiam res inclusas esse depositas, non item in casu posteriori. Verum simpliciter affirmandum est propter Textum in *l. r. §. 41. ff. b. t.* ubi hæc controversia mota, & contra *Trebatium* sententia *labeonis* prævaluit, videlicet, eum, qui cistam deponit, singulas quoque res videri deponere: ergo *§. de rebus eum agere oportere*. Interim depositarius de rebus contentis, si cista clausa, & signata ejus custodiæ demandata fuerit, respondere non tenetur, nisi signa forent revulsa, tunc enim præsumeretur dolo depositarii id factum, & deponens ad juratam rerum amissarum estimationem admitteretur per *l. r. §. 40. ff. b. t.* quod tamen rursus ita limita: nisi sigillum ab initio jam tam fragile apparuisset, ut citra fraudem, & absque facto hominis frangi potuisset, ac insuper depositarius alias integræ famæ & fidei fuisset. Mascard. *de Probat.* volum. 1. conclus. 508. P. König *b. t.* num. 14.

§. III.

De Effectu Depositum.

SUMMARIUM.

14. Effectus Depositum enumerantur. 15. Quando res deponitur in solius deponentis gratiam, depositarius duntaxat de dolo, & culpa lata tenetur. 16. Qui deponenti depositarium querenti se ultro offert, de culpa levi, nullo modo querenti, si se sponte offerat, de culpa levissima tenetur. 17. Si depositarius pro rei custodia mercedem recipit, culpam levem. 18. Nautæ tamen, caupones, stabularii, etiam levissimam præstant. 19. Depositarius ad casum fortuitum præstandum regulariter non obligatur. 20. An qui in rebus suis diligentissimus est, eandem diligentiam rebus depositis adhibere teneatur? Nos relatis aliorum opinionibus simpliciter affirmativam tuemur. 21. Referuntur negantium argumenta. 22. Ad quæ

re-